

6. Король С. Облік витрат туристичного підприємства / С. Король // Вісник КНТЕУ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vknteu/2011_4/8.pdf
7. Усе про облік та організацію туристичної діяльності. – 5-те вид., перероб і доп. – Х.: Фактор 2008. – 304 с.

УДК 657. 01: 658. 003

Слесар Т. М., к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ОБЛІК І АНАЛІЗ РЕЛЕВАНТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Розкривається роль внутрішньогосподарського обліку в управлінні собівартістю виробництва продукції. Аналіз релевантної інформації сприяє прийняттю управлінських рішень, направлених на покращення фінансових результатів.

Ключові слова: внутрішньогосподарський облік, собівартість виробництва продукції, релевантна інформація, управлінські рішення.

Slesar T.

ACCOUNT AND ANALYSIS OF RELEVANT INFORMATION FOR ACCEPTANCE OF ADMINISTRATIVE DECISIONS

The role of vnutrishnegospodarskogo account opens up in the management of production of goods a prime price . The analysis of relevant information is instrumental in acceptance of administrative decisions, financial results directed on an improvement.

Keywords: vnutrikhozyaystvennyu account, production of goods cost, relevant information, administrative decisions.

Слесар Т. Н.

УЧЕТ И АНАЛИЗ РЕЛЕВАНТНОЙ ИНФОРМАЦИИ ДЛЯ ПРИНЯТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ

Раскрывается роль внутрихозяйственного учета в управлении себестоимостью производства продукции. Анализ релевантной информации способствует принятию управленческих решений, направленных на улучшение финансовых результатов.

Ключевые слова: внутрихозяйственный учет, себестоимость производства продукции, релевантная информация, управленческие решения.

Слесар Т. М.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В нинішніх умовах господарювання особливої актуальності набувають питання формування та управління витратами. Попередній підрахунок затрат на виробництво продукції передбачає пошук ефективних методів управління господарською діяльністю. Важливого значення набуває і аналіз процесу формування фактичних затрат з метою втручання у виробничий цикл шляхом певного регулювання розмірів витрат. Особливого значення в сучасних умовах набуває пошук можливостей оперативного виявлення відхилень від діючих норм. Вітчизняна практика має значну кількість наукових розробок форм і методів впливу на затрати виробництва. Теоретичні розробки нормативного методу обліку затрат виробництва сільськогосподарської продукції не знайшли використання на практиці через відсутність стимулу для створення оптимальної системи управління витратами. В сучасних умовах доцільно вивчати зарубіжний досвід управління затратами, враховуючи вітчизняні досягнення і на цій основі розробляти практичні рекомендації. Для прийняття управлінських рішень важливу роль відіграє релевантна облікова інформація, якій має бути притаманна не лише оцінка ступеня відповідності, а й ступеня практичного застосування результату, а також ступеня соціального застосування варіанта вирішення задачі.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблем. Дослідженню питань обліку і аналізу витрат та прийняттю на їх основі управлінських рішень присвятили свої праці вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема, Апчерч А., Бутинець Ф. Ф., Болюх М. А., Голов С. Ф., Грещак М. Г., Добровський В. М., Райан Боб, Правдюк Н. Л., Сопко В. В., Шевченко І. Г., Яругова А. Проте у поглядах дослідників існують розбіжності стосовно вибору методів управління витратами на основі релевантної інформації, що передбачає необхідність подальшого вивчення і апробації результатів на сільськогосподарських підприємствах.

Цілі статті: визначення особливостей процесу прийняття управлінських рішень для цілей управління витратами сільськогосподарських підприємств.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Для ефективного управління сільськогосподарським підприємством і його

структурними підрозділами в умовах конкуренції товаровиробників та змін кон'юнктури ринку потрібна достовірна і своєчасна інформація. Релевантна інформація буде дієвою при попередньому і безперервному контролі протягом технологічного циклу.

У рослинництві технологічний цикл поділений на фази, за якими можна контролювати формування урожаю. Рекомендується проводити аналіз по етапах, що відповідають фазам вегетації і по кожному з них складати акти обстеження стану врожаю. Дані актів являються джерелом інформації для оперативного аналізу видового урожаю. Своєчасний аналіз дасть можливість вчасно прийняти рішення і за потреби частково підкоректувати витрати на виробництво. Перед збиранням доцільно здійснити оперативний аналіз урожаю на корені, що дасть можливість передбачити імовірні втрати та урожайність і валовий збір і порівняти їх з аналогічними плановими показниками. Ця інформація дозволить нам визначити потребу в техніці і трудових ресурсах. Після збирання врожаю його оприбутковують в бункерній масі. Але цьому передує аналіз виконання планів – графіків в розрізі структурних підрозділів. З метою групування продукції за полями і структурними підрозділами передбачені матеріально-відповідальні особи повинні складати зведену відомість надходження продукції за культурами, що є підставою для аналізу виконання плану урожайності за кожним полем сівозміни. Дані реєстри сприяють покращенню обліку і посиленню контролю своєчасності і повноти оприбуткування продукції на всіх ділянках її руху.

Важливого значення набуває оперативний аналіз виходу продукції за обсягом, зібраною площею всіма виконавцями структурних підрозділів та підприємства в цілому. Тому в кожному структурному підрозділі ведеться журнал ходу збиральних робіт, де щоденно і наростаючим підсумком від початку збиральних робіт фіксується зібрана площа в розрізі всіх виконавців. У разі виявлення відхилення від планів-графіків збирання сільськогосподарських культур відносно первинних документів здійснюється щоденний аналіз виконання виробничих завдань. Для достовірності інформації необхідно відслідковувати співставність даних: розрізняти посівні та збиральні площі.

Також варто здійснювати аналіз технологічного процесу в розрізі таких видів робіт: 1 – роботи осіннього періоду; 2 – підготовка ґрунту і посів; 3 – догляд за посівами; 4 – збирання і первинна

переробка, хоч окремі дослідники вважають, що таке групування не дасть релевантної інформації.

Аналіз релевантної інформації сприяє покращенню управлінських рішень, враховуючи специфічні особливості вирощування і збирання окремих сільськогосподарських культур та проходження інформації через всіх передбачених матеріально-відповідальних осіб.

Але головним завданням господарської діяльності безперечно є отримання позитивних фінансових результатів, тому основною проблемою є пошук шляхів до скорочення витрат виробництва.

Контроль за дотриманням технології відповідно до технологічних карт методом порівняння планових нормативів і фактичних витрат відповідно до обсягів виконаних робіт забезпечить інформацією та дозволить своєчасно здійснити оперативний аналіз витрат виробництва продукції рослинництва.

При взятті за основу планових нормативів технологічних карт доцільно використовувати сигнальні документи, передбачені чековою формою контролю. Слід зауважити, що в другій половині минулого століття згадана форма контролю на сільськогосподарських підприємствах не прижилась через надмірну громіздкість. Тому враховуючи відсутність в нинішніх сільськогосподарських підприємствах достатньої кількості спеціалістів, як технологічного спрямування, так і економічного, потрібно віднайти оптимальний варіант надходження і обробки релевантної інформації для проведення оперативного аналізу.

За потреби можна аналізувати кожну окрему технологічну операцію перед її здійсненням відповідно до технологічної карти в кількісному виразі, але це не дасть нам чіткої картини витрат.

Варто взяти до уваги специфіку сільськогосподарського виробництва і з розумінням віднести до того, що в даній галузі облік і аналіз можливо здійснювати лише помісячно. Пропозиції аналізувати витрати виробництва з меншою періодичністю на сільськогосподарських підприємствах, виходячи з практичного досвіду, не можуть бути апробовані і запропоновані для загального використання.

Відображена в межах певних місяців облікова інформація дозволяє провести поглиблений аналіз і прийняти обґрунтовані управлінські рішення для досягнення запланованих результатів. Ті відхилення, які зафіксовані в попередньому місяці мають бути

враховані для визначення кінцевого результату шляхом коректування в процесі оперативного аналізу.

Крім того потрібно враховувати якісні характеристики технологічних матеріалів при визначенні витрат виробництва окремих культур: кондиційність насінневого і посадкового матеріалу та кількість поживних речовин відповідних добрив.

Важливою умовою формування витрат є їх поділ на постійні та змінні. Постійні витрати відображені в технологічній карті можна прийняти до уваги і проаналізувати на весь виробничий цикл в розрізі культур. Змінні витрати доцільно аналізувати щомісячно, враховуючи ті чи інші відхилення від нормативних.

В межах окремих сільськогосподарських підприємств для проведення оперативного аналізу готувати накопичувальні відомості, які містять і нормативні дані згідно обраної технології виробництва.

В умовах ринкового середовища неможливо не враховувати інфляційні процеси та невпинний ріст цін на матеріально-технічні засоби, що вимагає постійного обліку і аналізу та безперечно впливає на збільшення витрат виробництва.

Висновки. Дієвий облік і аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень дозволить перейти від управління витратами підприємств до управління підприємством в цілому. Така позиція потребує цілеспрямованого впливу на витрати для розробки уніфікованої системи управління ними. Досягнення даної мети сприятиме виробництву конкурентоспроможної продукції та її прибутковості. Система інформаційного забезпечення має бути спрямована не лише на облік і аналіз витрат, а й на їх вплив на ріст прибутковості сільськогосподарських підприємств.

1. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика: Пер. с англ. / А. Апчерч / Под ред. Я. В. Соколова, И. А. Смирновой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
2. Добровський В. М., Гнителицька Л.В., Коршикова Р.С. Управлінський облік: Навч. посіб. / За ред. В. М. Добровського. – К.: КНЕУ, 2005. – 278 с.
3. Економічний аналіз: Навч. посібн. – 3-тє вид., без змін / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2007. – 560 с.
4. Правдюк Н. Л. Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю сільськогосподарських підприємств / Н. Л. Правдюк // Агроінком. – 2005. – №8. – С.16–19.
5. Райан Боб. Стратегический учет для руководителя: Пер. с англ. / Под ред. В. А. Микрюнова. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 616 с.

6. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посібн. / В. В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 526 с.
7. Шевченко И. Г. Управленческий учет для менеджеров: Учеб.-практ. пособ. – М.: ЗАО «Экономика», 2001. – 185 с.
8. Управління витратами: Навч. посібн. / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба та ін.; за аг. ред. М. Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2008. – 264 с.
9. Яругова А. Управленческий учет, опыт экономически развитых стран / А. Яругова. – М.: Финансы и статистика, 1991.

УДК 657.6

Слободяник Ю. Б., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

У публікації проаналізовано міжнародний досвід організації системи державного аудиту, визначені можливі напрями його використання у вітчизняній практиці.

Ключові слова: контроль державних фінансів, державний аудит, вищий орган державного аудиту.

Slobodyanik Y.

INTERNATIONAL EXPERIENCE ORGANIZATION OF THE SYSTEM OF STATE AUDIT

This publication analyzes the international experience organization of the system of state audit, determined possible directions for its use in domestic practice.

Key words: control of public finances, state audit, supreme audit institution.

Слободяник Ю. Б.

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ОРГАНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА

В публикации проанализирован международный опыт организации системы государственного аудита, определены возможные направления его использования в отечественной практике.

Слободяник Ю. Б.